REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare *nr. 30.*
Scrisori nefrancate nu se primesc.— Manuscripte nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiune în Brașov și la următórele
BIROURI de ANUNȚURI:
în Viena la N. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner. Heinrich Schalek. A. Oppelik Nachf. Anton Oppelik. în Budapesta: la A. V. Goldberger. Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o seriă garmond pe o colónă 10 banĭ pentru o publicare. — Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o seriă 20 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXV.

„GAZETA“ iese în fiăcare ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șése lunĭ 12 cor., pe trei lunĭ 6 cor.
N-rii de *Duminecă* 2 *fl.* pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 fr.
N-rii de *Duminecă* 8 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-nii colectorĭ.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare. Tërgul Inului Nr. 30, etagiu I.: Pe un an 20 cor., pe șése lunĭ 10 cor., pe trei lunĭ 5 cor. Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe 6 lunĭ 12 c., pe trei lunĭ 6 corόne. — Un esemplar 10 banĭ. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 36. Brașov, Vinerĭ 15 (28) Februarie. 1902.

Terorismul în dietă.

Frasa stereotipă ce-o întrebuințéză politicianii și deputații maghiarĭ orĭ de câte orĭ vine vorba de nemulțumirea naționalităților și în deosebĭ a Românilor, este: Décă popórele de altă limbă, décă Românii se simt cu ceva nedreptățițĭ, sĕ părăséscă pasivitatea și sĕ vină în dietă; aicĭ sĕ-șĭ arate ei nemulțumirile și plângerile, décă vor sĕ fiă ascultațĭ și sĕ dobêndéscă îndreptarea neajunsurilor, de carĭ sufer.

Așa vorbesc acei politicianĭ și deputațĭ la tóte ocasiunile, dér în ce gróznic contrast se află faptele lor cu vorbele lor!

Sĕ luăm ca pildă modul cum se pórtă ei adĭ în dietă față de conlocuitorii noștri Sașĭ.

Sașii ardelenĭ, de când s'a inaugurat dualismul și s'au pus temeliile absolutismului constituțional unguresc de adĭ. nicĭ o ḑi n'au lipsit din dietă. Ei au încheiat cu Maghiarii compromisurĭ peste compromisurĭ și încetul cu încetul s'au încovoiat în tóte cestiunile marĭ, de drept public și de egală îndreptățire națională, după cum au voit aceștia. După ce un șir de anĭ au încercat a face oposițiă moderată guvernului Tisza, au început din nou a se acomoda împrejurărilor și au întrat chiar în partidul guvernului, unde au stat începênd dela Szapary până în ultimul pătrar al erei lui Banffy. De aicĭ încolo până adĭ, cea mai mare parte din deputații lor stând în afară de partide, adecă într'o posițiă de mijloc, nicĭ opposițională, nicĭ guvernamentală, Sașii s'au străduit și se străduesc în tot chipul a îndulci pe cei dela putere, mărginindu-se, după cum a declarat vorbitorul lor, a pretinde respectarea legii naționalităților și scutul minimal, ce-l oferă acésta limbei și culturei lor germane.

Și aceștĭ Sașĭ atât de pacĭnicĭ și supușĭ legilor și orênduelilor regimelor unguresci, au ajuns, după treiḑecĭ și cincĭ de anĭ de activitate parlamentară, sĕ fiă adĭ într'un mod ne mai pomenit insultațĭ în camera ungară și huiduițĭ de acolo ca nisce făcĕtorĭ de rele de către nesăbuiții șoviniștĭ din stânga, cu asistența întregei drepte guvernamentale, care consimte prin tăcere la acest tratament.

Nu se întêmplă pentru prima-óră. că deputațĭ naționaliștĭ nemaghiarĭ se vĕd atacațĭ cu înverșunare în dietă de legiuitorii ungurĭ. Dér metodul pus în practică acuma de Pichler și soțĭ nu are precedent nicĭ în camera ungară, afară póte de casul când la 1867 Măcellariu, a încercat a vorbi romănesce în dietă. Năvala, ce au dat'o aceștĭ gălăgioșĭ, turbulențĭ și veninoșĭ șoviniștĭ asupra Sașilor și în deosebĭ asupra deputatului lor din Brașov Lutz Korodi, mai dovedesce, că se tratéză de un atac sistematic precugetat. Acel Ungur neaoș, cu numele Pichler, a și spus'o verde, că scopul lor este de a lăți gróză în dietă ca și afară din dietă prin terorismul național.

Se face aseměnare cu scenele turbulente din „Reichsrath“ pe lângă carĭ întreruperile injuróse, și gălăgia infernală, produsă în ședința de alaltăerĭ a camerei ungare, ar apare încă moderate. Dér alta este situațiunea în „Reichsrath“ și alta în dieta ungară. Acolo tóte popórele Austriei sunt representate în proporțiune mai mult séu mai puțin corĕspunḑĕtóre numĕrului și importanței lor, și odiul nu cade numai pe unii. In camera ungară însĕ Maghiarii domină absolut situațiunea. Celelalte naționalitățĭ, afară de Sașĭ, séu nu sunt de loc representate, séu, încât ar mai fi, dispar cu totul, de unde urméză, că odiul întreg al scenelor turbulente cade asupra Maghiarilor și e cu atât mai mare, cu cât atacurile și insultele lor se îndreptéză numai în contra celor mai slabĭ, a celor desconsiderațĭ și asuprițĭ.

Este fórte rușinos lucru pentru îngâmfații din Sandor-utcza, că nu pot încăpé de câțĭ-va Sașĭ, cu carĭ în tot-déuna au fost împreună și că se revoltéză în contra a trei, patru Slovacĭ, fiind-că s'au dus în dietă sĕ se plângă de nedreptatea, ce li-se face.

Étă cum se țin de cuvênt legiuitorii maghiarĭ, étă cum sciu ei s'asculte de dorințele celor ce trăiesc împreună cu ei și contribue la susținerea și apĕrarea țĕrii!

Ei îșĭ închipuesc, că au ajuns la cea mai înaltă prestațiune a forței brutale, de care dispun, față cu naționalitățile și nu simt, că printr'asta dovedesc cea mai mare slăbiciune și neîncredere în vitalitatea propriului lor element.

Inzadar se silesce președintele camerei, Apponyi, a lua în apĕrare sĕlbatica manifestațiune de putere, crudul despotism al lărmuitorilor șoviniștĭ; înzadar declară el, că Maghiarii sunt în drept când vor sĕ asigure caracterul național al parlamentului, căcĭ tóte aceste sunt și rĕmân semne vĕdite de slăbiciune a violentului și intolerantului maghiarism, care nu va scăpa de răfuiala cu naționalitățile.

În dieta ungară a luat cuvêntul Mercurĭ, în 26 Februarie deputatul *Lindner*, protestând contra insultelor pronunțate în dietă contra Sașilor. Lindner respinge acusațiile d-lui Pichler, care a ḑis, că politica Sașilor este echivocă, și apĕră trecutul Sașilor. Sașii nu se tem de tiranismul națiunei maghiare, căcĭ „avem constituție“ *Pichler* replică lui Lindner, luându-ĭ pe Sașĭ peste picior, — Deputatul *Kollar* Martin vorbesce despre asuprirea Slovacilor (Sgomot și dese întreruperĭ) Ungurii *vréu sĕ altoiéscă cu forța limba maghiară în Slovacĭ.* (Sgomot) *Vertan* Endre (armean) către Kollar: Aicĭ sĕ nu facĭ agitație panslavă! *Kollar*, continuând: Mie sĕ nu-mĭ spui asemenea vorbe: eu sunt preot catolic și nu panslavist: Eu nu vênd țéra. *Ballagi* (Bloch) „Ba o vindĭ“ — *Veselovsky*: Aceia sunt trădătorĭ de patrie, carĭ trag folóse după sgomotul, ce-l fac pe socotéla panslavismului. (Sgomot uriaș) *Kollar* Nu-e cu dreptate, că ațĭ închis școlele slovace — *Laszló* Mihaly: Se înțelege, ațĭ vré sĕ cresceți Muscalĭ! *Kollar*: Ungaria face panmaghiarism (Sgomot) *Președintele*: Nu-i permis sĕ numescĭ panmaghiarism maghiarisarea, spiritul maghiar.

Congresul catolic unguresc.

Deja în decursul desbaterilor congresului catolic s'a luat decisiunea, ca §§-ii 11 și 12 sĕ fie desbătuțĭ mai la urmă. In ședința dela 24 Februarie s'a pus în discuțiune numiții paragrafĭ, carĭ tratéză despre *administrarea fondurilor și fundațiunilor catolice* și despre *școlele catolice.*

Discuțiunea asupra acestor paragrafĭ importanțĭ a fost fórte viuă și agitată.

Ia ședința dela 24 l. c. a luat cuvêntul episcopul *Szmrecsanyi* ḑicênd, că deóre-ce episcopii și-au luat ca pildă autonomia catolică din Ardeal și fiind-că în Ardeal fondurile și fundațiunile nu sunt date în administrarea autonomiei, episcopatul *nu condiționéză înființarea autonomiei de estradarea fondurilor și fundațiunilor.* Episcopii cred și aștéptă însĕ, ca administrarea fondurilor sĕ se facă conform punctului de vedere catolic. Consiliul de direcțiune e chemat sĕ esercite controlul. Modalitatea de administrare o stabilesce patronul suprem. Recomandă modificarea propusă de episcopĭ.

Contele Ferdinand *Zichy* propune, ca administrarea fondurilor sĕ se dea autorităților catolice. — Vladimir *Zichy* ḑice că autonomia este un esperiment periculos. — *Ugron* G. e în contra modificării propusă de episcopĭ și propune, ca fondurile sĕ se administreze ca și în Ardeal.

La votare, *modificarea episcopilor a fost primită cu mare majoritate.*

In ședința dela 25 l. c. s'a desbătut § 12 cu privire la *școle.* Abatele *Fehér* Ipoly espune punctul de vedere al epis-

---

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

(8)

Romanul unui copil bolnav.

De Catulle Mendès

(Urmare.)

„N'am sĕ te părăsesc“, ḑise tînĕra fată adênc emoționată, și se așeḑă lângă pat.

Băiatul se însenină. Fericirea l'a întinerit, acuma era aievea copil: el zimbia, vorbia de mii de lucrurĭ, cum ar vré el sĕ călărésca, sĕ fie soldat, décă din pĕcate n'ar fi așa diform.

Ea îl întrebà cum îl chiémă.

„Pe mine mĕ chémă Kurt“, ḑise el „și pe d-ta?“

„Iulieta“ rĕspunse ea.

Apoi o întrebà de vîrstă și când ea rĕspunse, 17 anĭ, adăogà vesel: „Așa de mare?“

D-șóra de Poean abia putea crede, ceea-ce îi spusese doctorul, ea socotia, că doctorul o fi esagerat, ea înțelegea atâta, că prin presența ei face bucurie acestui copil și se simția fericită la gândul, că face un lucru bun.

Une-orĭ Kurt isbucnia într'un hohot rĕsfățat, asta însĕ era pentru dênsul prea mult. Ii venì érășĭ un atac de tusă convulsivă și horcăia. Era înspăimîntător de privit. Părea, că móre. In asemenea momente Iulieta era îngrozită, voia sĕ strige ajutor, căcĭ se temea de catastrofă. Insĕ nu peste mult, prin o voință, care era mai tare, decât suferințele sale. se liniștì bolnavul, tusa încetà, el zimbia fetei și ḑicea: „Nu striga, îmĭ este mai bine, bine de tot, eu sunt sănĕtos. Rĕmâi“.

Și tînĕra fată, amăgită prin acéstă aparentă întórcere la viéță, se așeḑà érășĭ și îșĭ ḑicea: „Nu va muri“.

De-odată, după o pausă, în care Kurt păruse a fi meditat asupra unui lucru óre-care, puse întrebarea: „Ai venit singură?“

„Nu“, rĕspunse ea, „mama mea este în salonul de alăturĭ cu doctorul Delton, care este amicul nostru. Sĕ chem pe mama? Ea va veni bucurósă și amêndouĕ, te vom îngriji, iubite Kurt“.

„Și fratele d-tale?“ întrebà băiatul, uitându-se fix la Iulieta, „fratele d-tale nu te-a întovărășit“?

„N'am frate“ rĕspunse Iulieta mirată.

„N'ai frate? Tînĕrul, care vine ḑilnic nu este fratele d-tale? Cine este așa-dér? Bărbatul, logodnicul, amantul d-tale? Nu! eu nu mai sunt copil. Te iubesc și sunt gelos. Am mințit, nu mai sunt copil. Da, este adevĕrat, că n'am decât un-spre-ḑece anĭ, dér fie-care din anii mei însemnéză un secol de suferințe, de gândirĭ. Am îmbĕtrânit fără vreme, fără sĕ sciu când, întocmai ca acei vînătorĭ din legenda patriei mele dela nord, carĭ se rĕtăcesc în pădure și zăresc vînătórea sĕlbatică. Sunt bărbat și te iubesc; sunt bărbat și sunt gelos. Eu voiam sĕ omor pe doctorul și vréu sĕ-l omor și pe acela. pe care d-ta îl iubescĭ. Il urĕsc și te urĕsc! Ce cauțĭ aicĭ? Ce vréi aicĭ? Ai venit sĕ mĕ veḑĭ murind, pentru-ca sĕ fi sigură, că nu-țĭ voiŭ omorî amantul? Du-te! Vederea d-tale îmĭ face rĕu, nu mai vréu sĕ te vĕd, du-te“!

Iulieta sărì în sus spăriată. La sgomotul vorbelor aspre se deschise ușa și doctorul se uità în odaie.

Acum înțelese băiatul, că nu o va mai vedé nicĭ-odată și că totul s'a sfîrșit, și acest gând nu-l putea suporta.

„Ertă-mĕ, domnișóră!“ esclamà în ton implorător. „Te rog, te conjur, nu fi mâniósă pe mine. Sciu, că sunt rĕu, însĕ când cine-va sufere, devine fórte curênd rĕu. Rĕmâĭ numai, căcĭ nu voiŭ mai striga, nu voiŭ mai fi mânios. Sunt liniștit de tot; erau frigurile“.

Kurt vĕḑù, că ușa s'a închis érășĭ și Iulieta se apropià de dênsul ḑicênd cu blândețe: „Sermanul meu amic.“

Buna fată nu mai ḑise dinadins „copil“, ca sĕ nu-l mai supere.

„Da, sunt rĕu, fiindcă te iubesc și d-ta nu mĕ poțĭ așișderea iubi,“ începù Kurt din nou într'un ton plin de amărăciune. „Cât de fericit trebue sĕ fie el, el pe care d-ta îl iubescĭ. Dér te rog, sĕ nu-mĭ vorbescĭ de el, căcĭ ar trebui sĕ mor pe loc. El te iubesce, adevĕrat, însĕ eu te iubesc mult mai mult, mult mai mult. De când te-am vĕḑut, d-ta eștĭ unicul meu gând. Acolo este o seră și de acolo se vede feréstra d-tale. Eu am trăit numai în acéstă seră. Te vedeam în fie-care ḑi. D-ta

copatului. Autonomia trebue së aibă şcólele *medii* în posesiunea ei. Pentru aşa ceva nu e necesar së se aducă o lege separată, căcĭ drepturile catolicilor se pot validita şi fără o modificare a legii.

Contele *Zichy* Ferd. propune, ca şi universitatea së fie a autonomiei.

Dr. *Margalits* Ede: Avem neapërată necesitate de-a restaura societatea catolică Şcólele nóstre nu sunt acomodate pentru acésta. Înşiră defectele instrucţiei de stat şi dice, că *guvernul ar trebui së reglementeze şcólele naţionalităţilor,* mai ales şcólele *românescĭ* şi sêrbescĭ. În şcólele naţionalităţilor nu se dă destulă instrucţie din limba maghiară. Din punct de vedere *naţional maghiar* nu se pot ridica esceptiunĭ în contra şcólelor catolice. Propune ca dreptul de inspecţiune a guvernului asupra şcólelor së fie menţinut şi în autonomie.

Congresul a respins propunerea şi a primit — § 12 cu modificările propuse de episcopat.

Din dieta ungară.

Şedinţa dela 25 Februarie.

Pichler Győző se ocupă cu Saşii. Incércă së arate cu date, că instrucţia în şcólele săsescĭ nu se face în spirit maghiar. Băeţilor de şcólă li-se dau cărţĭ nepatriotice. Pe Sëcui îi fac urmaşĭ ai Ţiganilor. Korodi Lutz a dăruit studenţilor o carte, cartea lui Zimandy despre Ludovic Kossuth. (Mare sgomot).

Olay: Ruşine, că un astfel de om ocupă loc în parlamentul maghiar. *Trădător „bitang“* (vagabund). *Trebue dat afară.*

Presidentul: Rog pe d-l deputat Olay së nu folosésca astfel de espresiunĭ.

Olay L: Më rog, un astfel de om *trebue dat afară* din parlamentul maghiar. Un astfel de om nu póte şedé aicĭ. Ruşine! Trebue dat afară! (Vii aprobărĭ în stânga estremă.)

Nessi P.: Din orĭ-ce parlament ar fi isgonit.

Olay L: Puşlama, ticălos cel ce a făcut acésta! Ruşine!

Korodi L.: Am audit multe de acestea.

Ballagi G: La asta n'au nicĭ un rëspuns.

Kubik B: *Obrazul lui suportă orĭ-ce.*

Presidentul: Nu folosiţĭ, d-lor, astfel de espresiunĭ. căcĭ altfel voiŭ fi silit a vë chema la ordine.

Kubik B: *Are piele grósă pe obraz.*

Presidentul: Më rog, nu folosiţĭ astfel de espresiunĭ neparlamentare. (Strigărĭ în stânga estremă: Le merită!)

Olay L: Nu esistă espresiune pe care së n'o merite un astfel de om.

Presidentul: Vë rog, së fiţĭ liniştiţĭ

Pichler: Saşii dic, că ei sunt apostolii culturei. Poporul săsesc e silitor şi patriotic, numai conducëtorii lui sunt de vină...

Olay L: Din asta trăesc.

Kubik B: Ómeni, carĭ *înşală lumea.*

Dr. *Schmidt* (sas): La ordine, la ordine! Asta totuşĭ e prea mult.

Pichler: Domnii conducëtorĭ saşĭ sunt *paraziţii* poporului săsesc. Saşii dic, că ei trăesc aicĭ de 800 de anĭ ca popor cultural. Nu-i adevërat. Vechia naţiune saxonă abia décă mai are câţĭ-va membrii, carĭ adĭ se numesc Saşĭ. Ei sunt grupurĭ carĭ au emigrat aicĭ în cursul a 150 de anĭ. Vechii Saşĭ veniţĭ aicĭ au fost ómenĭ inculţĭ. *(Pildner:* Nu-i aşa). Au venit unul câte unul, avênd câte un florin în buzunar.

Dr. *Smidt:* Bine ar fi së aibĭ d-ta atâta, cât au avut ei.

Pichler: Sub Maria Teresia au fost colonisaţĭ din pedépsă Germanii în Ardél; mulţĭ din ei după ce şi-au făcut temniţa. (Ilaritate).

Rakosi V: Tot ca pedépsă *së-i trimitem de unde au venit.*

Pichler: Nu Germanii cei vechĭ, ci aceia, carĭ au emigrat mai în urmă se plâng cu d-l Korodi de asuprirea Saşilor. Au venit aicĭ ca *cerşitorĭ şi miserabilĭ* şi adĭ trăesc în avere şi vadă. Şi totuşĭ se plâng! (Mişcare). Décă Saşii vor continua aşa: *provócă tiranismul naţional.* (Aplause şi „éljen“-urĭ.)

Korodi Lutz: declară, că la celea ce le-a dis Pichler rëspunde istoria seriósă. Recunósce, că cartea din cestiune (Zimandy despre Kossuth) a dăruit'o gimnasiului din Reghinul-săsesc, dér a dăruit şi alte cărţĭ. Spune, că cartea i-a dat'o Lepsényi când a făcut cunoscinţă cu el în închisórea de stat din Seghedin.

Kubik B: Pentru trădare de patrie ai stat acolo.

Korodi: Pentru duel. Când am audit că apăruse opera lui Zimandy...

Veszi I: Nu-i operă, ci gunoiŭ.

Förster O: D-le *secretar de stat* Veszi, cerem tăcere.

Korodi... atuncĭ am rugat pe Lepsényi së trimită un esemplar din carte la „Kronstädter Zeitung“, şi Lepsényi a trimis trei esemplare. N'a anunţat cartea, fiind-că nu credeam a fi necesar. Acum pentru a treia séu a patra óră vëd, cum se face împăciuirea. Am vëdut şi din întreruperile. carĭ sunt la ordinea dilei. Eu n'am obicinuit së lupt cu astfel de arme, cu astfel de întreruperĭ. Décă în chipul acesta vreţĭ së resolvaţĭ cestiunea naţionalităţilor, faceţi-o, dér nu eu trădez parlamentul, ci *îl trădéză o astfel de purtare* (Mişcare) Purtarea acésta trădéză, că aicĭ nu póte vorbi un deputat sas nicĭ cincĭ minute, fără de a nu fi infestat prin întreruperĭ.

Barta Ö: A vorbit aicĭ un deputat sas césurĭ întregĭ, fără së fi fost întrerupt Intreruperile sunt la ordinea dilei numai de când sunteţĭ d-vóstrë aicĭ.

Kubik B: Pe alţii îi ascultăm cu cel mai mare respect. (Mare sgomot. Presidentul sună clopoţelul. Strigărĭ în stânga estremă: Tot-déuna i-am ascultat pe Saşĭ!)

Korodi L: *Décă nu vreţĭ së ne ascultaţĭ, atuncĭ nu mai vorbim, ci* **vom merge acasă şi vom scrie** (Mare sgomot în stânga şi stânga estremă.)

Kubik B: Poftiţĭ numai, *stăm şi noi faţă.* (Sgomot).

Lukacs B: **O së se găséscă încă procurorĭ în Ungaria.** *Au së vë dea peste degete pentru ceea ce scrieţĭ.* (Mare sgomot şi nelinişte în stânga şi stânga estremă.)

Presidentul: Binevoiţĭ a nu vë certa.

Justh Gy: Trebuia së-l chemaţĭ la ordine.

Kubik B: Asta ar fi datoria presidentului. (Strigărĭ în stânga: *Nu-i permis së fiţĭ îngăduitor.* Pe noi pentru totă nimica ne chemaţĭ la ordine).

Kubik B: Am së rëspund eu acelui domn. (Mişcare în stânga şi stânga estremă.)

Justh Gh: Scaunul presidial n'are cuvinte spre a ne apăra. (Mare sgomot.)

Presidentul: Më rog linişte. D-lui Justh îi observ, că din partea acésta s'au audit cuvinte mult mai aspre şi *totuşĭ nu i-am chemat la ordine* (Mare sgomot.)

Korodi L: Ceea-ce vréu së spun aicĭ póte va fi suprimat prin vociferare, dér ceea-ce scriu încă corespunde punctului nostru de vedere. (Strigărĭ: Da, căcĭ este nepatriotism).

Br. *Feilitzsch: E denunciare.*

Barta Ö: Punctul d-tale de vedere este *trădător de patrie.*

Korodi L: Am cetit în foile din Budapesta la 7 Febr., că a apărut în „Bösencourier“ un rëspuns. L'a scris un maghiar cu iscălitura *Civis Hungaricus.* Foile budapestane au reprodus întreg articolul în formă de telegramă din Berlin. Articolul acela era fórte blând faţă de naţionalităţĭ (Mişcare). Poftiţĭ numai şi ascultaţĭ. (Mişcare. Strigărĭ: asta nu-i cestiune personală!) Acest articol, dic, a apărut în Budapesta, dér la 7 Februarie articolul nu apăruse în foile din Berlin, deşi s'a telegrafat, că apăruse în 6 Febr. In 9 Febr. însë apare în Berlin un articol, dér cu totul altul de cât acela, care s'a telegrafat aicĭ. A apărut acolo un articol scris de Redacţie şi în articolul acesta s'a intercalat o adresă, dér nu cu iscălitura „Civis Hungaricus,“ ci fără subscriere. Aşa-dér *s'a minţit,* când se dicea, că articolul a apărut.

Veszi J: A apărut în 9, ei şi ce póte fi într'asta?

Korodi L: *Minciuna.* In articolul acesta era adresa, articolul unui Sas pe care-l cunosc fórte bine, căcĭ sunt pururea cu el.

Barta Ö: Atuncĭ e ceva bănuitor.

Korodi: Eu am fost acel Sas. In celălalt articol se dicea, că Lindner face federalism. Când eu scriu ceva în streinătate, scriu adevërul.

Pichler vré së rëspundă, dér timpul fiind înaintat, presidentul suspendéză şedinţa.

*

„Alkotmany“, după care dăm acest raport, dând sémă despre şedinţă sub titlul *„Reichsrath-ul în Ungaria“* dice, că *Pichler* a făcut pe paznicul Ungariei în mod aşa de brusc, încât *Korodi* în revoltarea lui a trebuit së declare, că Maghiarul numai prin sgomot scie së învingă, së convingă şi së resolve cestiunea naţionalităţilor. „In mijlocul unui sgomot uriaş şi a înjurăturilor a apërat Pichler Ungaria în contra Saşilor. Stânga estremă vocifera, înjura, îşĭ bătea joc şi a tractat rassa săséscă cu cele mai neparlamentare espresiunĭ. Korodi abia a putut së vorbéscă; tot ce a fost mai rëu, mai dehonestant s'a strigat lui Korodi. Spiritele erau atât de iritate, încât presidentul a fost silit së amâne pe altă di continuarea cestiunilor personale. Avem aşa-dér prospecte de a se repeţi scenele de adĭ....“

„Magyarország“ spune, că pe la finea vorbirei lui Korodi deputaţii din stânga şi drépta *au părăsit sala,* şi astfel Korodi şĭ-a încheiat vorbirea.

„Budapesti Hirlap“ dice, că deputaţii au părăsit în massă sala şi presidentul Tallian a suspendat şedinţa. — Tot aşa spune şi *„Egyetértés“* dicênd, că deputaţii strigară: *„Së nu-l mai ascultăm* (pe Korodi) Së mergem acasă“. Atuncĭ Korodi ar fi încetat de-a mai vorbi.

SCIRILE DILEI.

— 14 (27) Februarie.

„Pregătirĭ pentru o serbare panromână“. Din Budapesta se depeşéză cu data de 26 Febr. următórele: „Societatea culturală română „Astra“ (Asociaţiunea) s'a adresat academiei române din Bucurescĭ cu rugămintea, së ia iniţiativa pentru serbarea aniversării de 1800 de anĭ a cucerirei Daciei. Décă academia ar fi împiedecată së ia iniţiativa, atuncĭ societatea „Astra“ va lua singură mësurile ca aniversarea së se serbeze cel puţin în Transilvania în mod demn“. — Ei, şi ce ar fi, décă s'ar serba aniversarea colonisării nóstre pe aceste plaiurĭ? De ce conscienţa neliniştită a şoviniştilor vede chiar şi într'o inofensivă aniversare istorică — mişcărĭ nepermise politice?

Crucea roşie. Adunarea generală a reuniunei „Crucea roşie“ din comitatul Braşov, care se va ţiné *la 1 Martie* 1902 *órele 4 p. m.* în sala de şedinţe a prefecturei, va avé următorul program: 1) Raportul secretarului reuniunei şi presentarea socotelilor pe anul 1901, 2) Alegerea secretarului şi cassierului. 3) Propunerĭ libere, 4) Propunerea pentru înfiinţarea definitivă a fundaţiunei Elisabeta.

Scire alarmantă. Redacţia diarului „Branik“ din Neoplanta s'a adresat erĭ pe cale telefonică către „cancelaria telefonică ungară“, întrebând, décă e adevërată scirea, ce s'a rëspândit în Neoplanta, că ar fi *asasinat pe regele Alesandru.* „Cancelaria telegrafică“ s'a adresat la cancelariile strëine telegrafice, din tóte părţile însë au venit scirĭ, că nu se scie nimic despre pretinsa asasinare a regelui Serbiei.

Delegaţia bisericei gr.-or. române. In numerii de erĭ şi alaltăerĭ am dat — după oficiosul „Pol. Ert.“ — scirea despre delegaţia bisericei române gr.-or., care va remite Maj. Sale un memorand în afacerea mănăstirilor aflătóre în mânile Sêrbilor. După „Telegraful Român“ delegaţia din cestiune n'a plecat încă la Budapesta, ér „Tribuna“ din Sibiiu spune, că delegaţia va presenta Majestăţii Sale memorandul în numita afacere peste vr'o două sëptëmânĭ. Membrii mirenĭ ai delegaţiunei nu se vor presenta la Majestatea Sa, ci numai membrii episcopatului sub conducerea I. P. S. Sale Metropolitului Meţianu.

„Demonstranţii contra episcopului Pavel“. Sub titlul acesta diarul „Egyetértés“ a publicat o notă rëutăcióśă, în care spunea, că locuitorii din jurul Beiuşului s'ar pregăti la demonstraţiunĭ ostile faţă cu veneratul episcop de Oradea, care s'ar fi purtat neomenos cu locuitorii din acele părţĭ şi că deputatul Beiuşului, primind mai multe plângerĭ dela alegëtorii sëi, are de gând së interpeleze în dietă în cestiunea „nedreptăţilor“, ce le-ar fi făcut episcopul faţă cu locuitorii. — Deputatul Dr. *Barta* Ferencz, fiind absent din Budapesta, abia acuma a aflat despre cele publicate în „Egyetértés“ şi declară, că nota respectivă, în care episcopul Pavel este acusat de lăcomie şi extorcare — este o insinuaţie perfidă, căcĭ s'a convins, că episcopul este animat de cele mai nobile sentimente faţă cu poporul, ér de plângerĭ, pe carĭ numitul diar spunea, că le-ar fi primit dela alegëtorii sëi, nicĭ vorbă nu este.

Jubileul lui Szell. Organul lui Veszi celebréză în articol de fond aniversarea de trei anĭ (26 Febr.) de când a ajuns Szell Kalman la putere. — Se înţelege, venirea lui Szell pentru Veszi forméză o epocă în politica unguréscă.

Principele Enric în America. Se depeşéză din New-York: La banchetul dat pe yachtul „Hohenzollern“, principele Enric a pronunţat un toast în sănëtatea preşedintelui Roosevelt, în care a accentuat, că pentru prima-óră un preşedinte al Statelor Unite petrece pe bordul unui vapor al împëratului german. Principele şĭ-a esprimat mulţumita pentru primirea cordială şi încheie cu dorinţa, ca prietenia între cele două naţiunĭ së fie din ce în ce mai strînsă. Preşedintele Roosevelt mulţumesce pentru iniţiativa principelui de-a apropia cele două naţiunĭ. După aceea a toastat principele pentru Miss Roosevelt, relevând ca bun augur presenţa d-sale pe vaporul german.

Delapidarea din Iaşĭ. Am amintit de fuga lui V. Manoliu din Iaşĭ, care a

---

nu më vedeaĭ, căcĭ eram bine ascuns. Când îţĭ întorceaĭ capul, më ascundeam numai de cât. Eram fericit şi nefericit în acelaşĭ timp. Visam cu ochiĭ deschişĭ: Eram de douëdecĭ de anĭ, eram frumos. La un bal ţi-am fost recomandat şi am jucat împreună.

„În seră sunt multe florĭ. Mie îmĭ plac cele albe, fiind-că sémënă cu d-ta. Când te-am vëdut întâia dată, de atuncia sunt deja doi anĭ — era într'o Marţĭ, o! eu am memorie fórte bună — erai îmbrăcată într'o haină albă şi aveai viorele în pêr, ca şi astădĭ. Mult mi-am bătut capul së aflu, óre erau florĭ naturale, orĭ artificiale. Erĭ aveai o haină de mătasă, sură. De sigur era mătasă, căcĭ strălucia la lumina sórelui.

„Te iubesc şi sunt fericit. Nóptea visez şi nu sunt visurĭ, căcĭ nu dorm. Doctorul îţĭ póte spune, că nicĭ odată nu dorm. Eu meditez numai şi më gândesc la d-ta. D-ta eştĭ singura mea gândire. D-ta eştĭ lângă mine. Însë nu ca acuma, lângă patul meu de mórte. Noi suntem într'o pădure frumósă unde se află un vechiu castel. Mama trăiesce în acel castel. Suntem în pădurea, unde e îngropată mama. E primăvară. E diminéţă. În Norvegia sunt florĭ prin pădurĭ, florĭ micĭ, mirositóre, cum n'am vëdut aicĭ nicĭ odată. Noi mergem unul lângă altul. Eu sunt tînër şi frumos şi port o sabie, cum stă scris în romane, şi vine un tigru şi eu îl omor, căcĭ sunt fórte curagios, de-şi sunt mic. Dér în vis eu nu sunt mic; sunt mare şi frumos. Noi mergem braţ la braţ şi culegem florĭ, uneorĭ ne oprim, ca së putem audi mai bine cântecele paserilor, şi sunt fericit. Mergem la mormêntul mamei, şedem împreună şi d-ta dicĭ: E timpul de mers acasă; ér eu rëspund: Nu, trebue së aşteptăm pe mama! Şi în adevër, ea iese din grópă, este îmbrăcată în alb şi nu e mórtă. Ea te sarută pe frunte şi dice: iubita mea fiică. Apoi mergem toţĭ trei în castel, mama seriósă şi fericită, ér d-ta Iulieta, veselă şi zîmbitóre. D-ta îţĭ radimĭ capul de umërul meu şi ascultăm împreună cântecul îndepărtat al tăietorilor de lemne.“

(Sfîrşitul va urma).

luat cu sine 120.000 leĭ din banii epitropiei Sf. Spiridou. Diarul „Patriotul“ din Bucurescĭ nu crede, că Manoliu va puté fi readus, și citéză un cas analog: Acum câțĭ-va anĭ a fugit din țéră Ungureanu, fost director al sucursaleĭ Băncei Agricole din Galațĭ. Consulul german, la intervențiunea guvernului român, a mijlocit arestarea fugarului de către căpitanul vaporului, bordul acestuia fiind considerat teritoriu german. Vaporul acostéză în port și odată în portul american, încetéză esteritorialitatea vasului și Ungureanu se găsì, conform dreptului ginților, pe teritoriu american. La New-York, Ungureanu, printr'un advocat Leibovicĭ, originar din România, intentéză proces căpitanului vaporului. Resultatul: poliția din New-York restitue lui Ungureanu suma de 80.000 lei ce-i fusese confiscată, dér căpitanul vaporului a fost condamnat la 600 de mărcĭ amendă, pentru arestarea ilegală. Astfel, speranțele epitropilor sunt cu totul iluzorii.

Liberarea misionarei Stone. O nouă telegramă din Salonic anunță, că liberarea misionarei americane și a companiónei sale Zilka, împreună cu copilul acesteia, născut în captivitate, a avut loc în diua de 23 Februarie diminéța în Strumița, aprópe de Valandaov, 25 chm. distanță de linia ferată Salonic-Ueskub.

Cassa de ajutorare a bolnavilor din Brașov. Duminecă, în 2 Martie, la órele 10 a. m. se va ține o întrunire în sala hotelului „Orient“ Nr. 1 pentru a discuta maĭ multe cestiunĭ, ce intereséză cassa de ajutorare a bolnavilor. Președintele, d-l Victor Neustädter și șeful de birou Edmund Kopanitsch, învită la acéstă întrunire pe on. stăpânĭ de arteliere și pe toțĭ membrii.

Pentru comercianții de lemne. La camera de comerciŭ și industrii din Brașov se află un tablou alcătuit în ministeriul r. u. al agriculturei asupra materialelor de lemn oferit în anul 1902 spre véndare de către proprietarii de pădurĭ din Ungaria și Transilvania. Cei interesațĭ sunt pușĭ în cunoscință despre acésta cu adaosul, că pot consulta acest tablou în cancelaria numitei camere.

Din Chioar.

— 24 Februarie 1902.

Asupra capitalei fostului district al Chioarului s'au năpustit de când cu desființarea lui și alipirea Șomcutei la comitatul Sătmariŭ tóte puterile adverse, cu scop de a-o desbrăca de caracterul ei românesc și de a-i imprima un caracter unguresc.

Se adusese aicĭ un popă catolic șovinist, care a fost cel mai mare agent al maghiarisării. De acela însĕ ne-a scăpat provedința. S'a zidit o biserică frumósă catolică tocmai în piață, se înțelege, cu subvenții și ajutóre, căcĭ cei o sută și câțĭ-va de Ungurĭ catolicĭ n'ar fi fost capabilĭ sĕ-șĭ zidéscă biserică și sĕ-șĭ întrețină popă. S'a făcut șcólă de stat, când în Șomcuta era deja o șcólă confesională românéscă, care stătea la înălțimea cerințelor pedagogice și didactice. Și s'au făcut multe-multe lucrurĭ, pentru a rĕspândi maghiarisarea.

Dumnedeu însĕ i-a întărit pe Chiorenĭ în credință către legea și neamul lor și cu sacrificii enorme îșĭ mențin și adĭ șcóla, lărgită și înfrumsețată, ér în locul bisericei celei vechĭ s'a ridicat o biserică pompósă cu douĕ turnurĭ, care ar puté ocupa un loc de frunte în orĭ-ce oraș.

Sĕracii Chiorenii, carĭ și-au dat votul lui Dr. Iosif Papp, de frica sĕ nu fie ales un Bamberger, care promisese lui Dr. Takács nu sciu câte decĭ de mii, cu carĭ se zidéscă și o biserică calvină în Șomcuta (pentru 60 suflete), își mușcau degetele și se uitau cu lacremile în ochĭ la șcóla lor susținută cu atâtea sudorĭ și scăpată de atâtea pericole, când au cetit, că deputatul lor a cerut în dietă, ca sĕ ne dăm copiiĭ la școlĭ unguresci.

Va sĕ dică munca nóstră de atâția anĭ, creițărașii luațĭ dela gură, ca sĕ putem concura cu șcóla unguréscă, sĕ fi fost zădarnică? Insușĭ deputatul cercului, care se pretinde a fi Român, face apologia șcólelor maghiare în dietă!

Și biserica? Sfânta nóstră biserică, în care ne mai mângăiăm la slujbă audind evanghelia și predica în limba părinților noștri, unde va ajunge ea?

Căcĭ copiiĭ unui Pap Iozsi, carĭ nu sciu de loc românesce, de bună sémă vor cere sĕ li-se cânte unguresce, ca sĕ înțelégă și ei, ér tatăl lor, după câte am audit, că a pronunțat în dietă verdĭ uscate, trebue sĕ susțină de sigur și liturghia maghiară, altfel n'ar fi consecvent cu sine însușĭ.

Cam asemenea gândurĭ vor fi trecut prin creerii sĕrmanilor Chiorenĭ, pe carĭ deputatul lor i-a făcut de rîsul lumei în dieta ungară, căcĭ sĕptĕmâna trecută, venind acasă, s'au făcut sforțărĭ pentru a câștiga un preot român, care sĕ-i ție un discurs de felicitare lui Papp Iozsi, prin care sĕ se pótă lăuda, că uite, Românii îl aprobă.

Ei bine, nu s'a găsit nicĭ un preot, nicĭ un fruntaș Român, care sĕ se fi pretat la un rol atât de înjositor.

Cu tóte acestea s'a înjghebat un fel de alaiŭ cu torțe și s'au ospĕtat ómenii cu „horincă“, cum se numesce pe aicĭ. Discursul de felicitare l'a ținut popa calvin din satul vecin Berchez, apoi la banchet a vorbit judecătorul din Șomcuta și alțiĭ.

Era de față și un unchiŭ al lui Papp Ioszi, d-l Sandru Pop, din Baia-mare, care însĕ de sigur o fi regretat, că s'a dus, căcĭ orĭ-ce om cu bun simț a trebuit sĕ se scandaliseze de tonul pe care l'a întrebuințat d. e. judecătorul, vorbind la adresa Românilor, carĭ țin la limba și literatura lor, ca despre nisce bandițĭ. D-l Sandru Pop s'a vĕdut nevoit a-l îndruma pe numitul judecător, ca sĕ întrebuințeze un ton mai calm, ceea-ce a și avut efectul unui duș rece asupra înfierbântatului toastant. Chiar și față cu contele Teleky Géza încă s'a vĕdut nevoit d-l Pop a lua cuvêntul și a-i rectifica lacunósele cunoscințe istorice relative la Chioar.

D-l Sandru Pop sĕ tragă învĕțătură de aicĭ, și sĕ nu mérgă altă-dată la banchete de felul acesta, chiar de ar fi date în onórea nepotului sĕu.

Incât pentru eroul dilei, d-l Papp Iozsi, s'a ilustrat érășĭ printr'un toast, în care a condamnat politica de pasivitate. Décă ar trăi tatăl sĕu, pe care tot Chioarul îl venera atât de mult, de sigur, că ar plânge de halul în care a ajuns fiul lui.

— *io.*

Fășie Todor

Un alt ipochimen, și frate de cruce cu Ioșcuța!

Cercul electoral Ceica din comitatul Bihorului, representat odinióră de Alexandru Roman, adĭ e representat în dieta ungară de Fășie Todor.

A vorbit și el în dietă și s'a făcut de rîs.

Inainte de tóte și-a spus pățaniile de astă tómnă, când l'au luat Românii dintr'o comună cu pietri și a fugit, mâncând pământul, și abia a scăpat într'o pădure.

Asta o spunea la adresa independiștilor, carĭ au ațîțat poporul cu fel de fel de năzdrăvănii.

Pe urmă a trecut don Fășie la politica de naționalitate și a spus, că la 1848 mulțĭ tinerĭ românĭ au lucrat alăturea cu Kossuth (Dragoș!), ér în timpul absolutismului, el vecĭnic cânta imnul maghiar și împreună cu alțĭ tovarășĭ românĭ spărgeau ferestrile la husarii lui Bach.

Noi îl scim pe don Fășie, că pe la 1864 făcea pe grozavul naționalist român.

Atât era de Român pe acele vremurĭ, încât ca jurassor, nu umbla altfel îmbrăcat, decât în costum național românesc!

„Sapientis est consilium mutare in melius“ ar dice un amfibiu pricepĕtor de limba latinéscă!

Literatură.

Dicționar mitologic, cuprindênd diferite numirĭ de persóne și lucrurĭ din vechia mitologie grécă și latină pentru usul școlar și privat de *Gavril Pop*, canonic. Fascicolul IV (final). Blașiŭ 1901. Tipografia seminarului archidiecesan. Prețul *20 banĭ.*

ULTIME SCIRI.

Budapesta, 26 Febr. Ședința de adĭ a dietei a fost érășĭ bogată în scene violente. Deputatul slovac *Kollar* s'a plâns de închiderea șcólelor slovăcescĭ. Tóte mijlócele se aplică numai ca copiiĭ slovacĭ sĕ fie înstrĕinațĭ de părinții și rudele lor. — Strigărĭ din tóte părțile: popă *panslavist!* — Deputatul *Bornemissza* a dis, că e *destul de trist*, că și Slovacii au inteligență. — *Kollar*: Maghiarul încă scie, ce însemnéză lanțul de sclav și cât de mult dóre prigonirea. — *Laszlo* V: Astea sunt glasurĭ *muscălescĭ.* (Mare sgomot. Strigărĭ: învĕțațĭ unguresce). — *Kollar*: Nu se póte spune rĕutatea acelora, carĭ mereu acusă de panslavism pe aceia, carĭ nu-șĭ lapĕdă limba, carĭ așa dicênd cu sângele din inimă scriu pentru a cultiva poporul și a-l reține aicĭ în patrie. Opinia publică maghiară, care cu oróre îșĭ întórce fața dela tóte cuvințelele ce se încep cu „*pan*“, cade în pĕcatul *panghiarismului* — *Hadik*: Fie-țĭ rușine! Ce fel de vorbe sunt astea? Șgomot uriaș. Sbierete: *Afară cu el!* — *Presidentul*: Nu-i permis în camera acésta, ca cineva sĕ impute maghiarismului și sĕ numéscă panmaghiarism tendințele acestei țĕrĭ, acestei națiunĭ de a scóte în relief caracterul *național.* (Aprobărĭ din tóte părțile.)

La începutul ședinței după *Lindner* a luat cuvêntul *Pichler* în cestiune personală. A încercat sĕ combată pe Korodi și dise: „Korodi a amenințat erĭ cu aceea, că décă nu-i lăsăm pe Sașĭ sĕ vorbéscă, vor merge acasă și vor scrie. La asta rĕspund cu vorbele ce le-a dis Bem unui Sas prins, care aparținea batalionului leului (Löwen-batalion). Sasul plângea amar, pentru-că fŭ prins, ér Bem l'a mângăiat dicênd: „Nu plânge leule, *dute acasă* și n'are sĕ ți-se întêmple nimic“. Acesta este rĕspunsul națiunei maghiare la amenințările Sașilor aicĭ și la plângerile lor acasă. *Sĕ mergă acasă* și nu li se va întêmpla nimic“.

Bucurescĭ 26 Februarie. La manifestația de erĭ a meseriașilor au luat parte vr'o 2000 de ómenĭ. Mulțimea voia sĕ pĕtrundă la cameră, sĕ vorbéscă cu ministrul președinte. Poliția și gendarmii călări i-au respins. Mulțimea a atacat pe gendarmĭ și polițiștĭ cu pietrĭ. Au fost rănițĭ atât din polițiștĭ, cât și din manifestanțĭ. Adi deputatul *Epurescu* în urma evenimentelor de erĭ, a cerut punerea la ordinea dilei a legeĭ meseriașilor. *Sturdza* ministru președinte admite ca proiectul sĕ vină în desbaterea camerei Sâmbăta viitóre. Deputatul Dr. *Radovicĭ* interpeléză în cestiunea tulburărilor de erĭ, acusând pe conservatorĭ ca autorĭ moralĭ. Cere pedepsirea culpabililor.

Cetinje, 26 Februarie. Dela graniță se anunță, că încăerărĭ sângerόse s'au întêmplat între soldații turcĭ și între Albanesĭ. Soldații turcĭ au vrut sĕ prindă pe ucigașii șefului albanes *Molka Zelka*, dér poporul s'a opus. In lupta, ce s'a produs, au cădut *60 de ómenĭ.* Lupta continuă și revolta se estinde.

Producțiunĭ și petrecerĭ.

Tinerii universitarĭ românĭ din Clușiŭ învită la *Serata dansantă*, ce o vor aranja Joi la 6 Martie st. n. a. 1902 în sala hotelului „Central“. Începutul la órele 8 séra. Prețul de întrare după plac. Venitul curat este destinat spre augmentarea fondului pentru edificarea unei bisericĭ gr. cat. române din Clușiŭ. Damele sunt rugate a-se presenta în „toilete de soirée“. NB. Marinimósele oferte se primesc cu mulțămită, la adresa d-lui Alesandru C. Pteancu cand. de prof. în Clușiŭ strada Jókai nr. 6, și se vor cuita pe cale publică.

Ulpiu de Almășescu, stud. iur., Augustin Andreiŭ, stud. iur., Cornel Antal, stud. iur., Romulus Avram, stud. iur., Basiliu Bașiota, stud. med., Antoniu Bogdan, stud. iur., Alesandru Bogya, stud. iur., Emil Bozac, stud. iur., Aurel Bozac, stud. iur., Silviu Brândieu, stud. med., Tiberius Brediceanu, cand. de adv., Corneliu Centea, stud. iur., Iόn Chirilă, cand. de adv., Aurel Ciato, cand. de adv., Cornel Circa, stud. med., Ioan Cotuțiu, stud. iur., Cornel Crăciunescu, stud. iur., Eugen Curta, stud. iur.. Aurel B. Gajia, stud. fil., Ioan Găvruș, stud. iur., Corneliu Gêndu, stud. iur., Constantin Ignea, rig. med., Nicolae Ioanovicĭ, stud. iur., Nicolae Lazar, cand. adv., Traian Maniu, stud. iur., Iuliu Marcu, stud. iur., Vasile Meruțiu, cand. prof., Ionel Mesaroș, cand. de adv., Ioan Mezin, cand. de adv., Tudor Moisil, stud. iur., Ioan Moldovan, stud. med., Vasile E. Moldovan, stud. iur., Cornel Muntean, stud. iur., Valer Muste. rig. med., Emil Nestor, stud. med., Aurel Nyilvan, cand. de adv., Pavel Obădean, rig. în drept., Aurel Oprea, rig. în drept., Cornel Ordacea, stud. iur., Valer Ordacea, stud. iur., Eugen Pantea, stud. fil., Constantin Pavel, stud. fil., George Pavel, stud. med., Aurel Petrovicĭ, stud. iur., Iuliu Petrovicĭ, stud. iur., Alesandru Pop, cand. de adv., Alesandru Pop, stud. iur., Aurel Pop de Hărșianu, stud. iur., Emil Pop, stud. iur., Valer Pop, rig. în drept, Valer Pop, stud. med., Virgil Pop, rig. în drept, Teodor Popescu, stud. iur., Nicolaie Prostean, stud. iur., Alesandru C. Pteancu cand. de prof., Ioan Robu, stud. iur., Constantin Sbârcea, stud. med., Simeon Sbârcea, stud. iur., Augustin Șimonca, stud. farm., George Stoian, rig. med., Aron Suciu, stud. iur., Traian Suciu, stud. fil.. Augustin Szilvási, cand. de adv., Ioan Titieni, rig. în drept, George Triff, stud. iur., Liviu Turcu, stud. iur., Ioan Vancea, stud. iur., Camil Velican, cand. de adv., Nicu Vlaicu, stud. iur., Cornel Vulcan, stud. med.

— *„Societatea de lectură“ a școlarilor dela gimnasiul superior fundațional din Năsĕud* va aranja o serată literarămusicală urmată de dans, Sâmbătă în 8 Martie st. n. 1902 în sala de gimnastică dela gimnasiu. Inceputul precis la 7 óre séra. Prețul întrărei de persónă 1 corónă, Venitul curat e destinat în favorul fondului societății de lectură a școlarilor gimnasialĭ. Suprasolvirile și ofertele marinimóse se primesc cu mulțămită și se vor publica în Raportul anual al gimnasiului

— *O producțiune teatrală*, urmată de dans se va aranja în salele școlei române gr. cat. din Alba Iulia cu eleviĭ școlei Sâmb. în 1 Martie st. n. a. c. Începutul precis la 7 óre séra. Venitul curat este destinat în folosul bisericei gr. cat. din A-Iulia maieri. Prețul de intrare: Locul I: de persónă 60 cr., locul al II-lea: de persónă 40 cr., de familie à 3 per. 80. cr. Biletele de clasa I-mă sunt numerisate și se pot cumpĕra inainte dela d-l învĕț. Ioan Pampu și séra la cassă. Suprasolvirĭ se primesc cu mulțămită și se vor cuita pe calea diaristică. N. B: P. T. Public e rugat a-se provedé cu de ale mâncării de acasă; de beuturĭ bune se îngrijesce comitetul aranjator.

Se vor presenta piesele: „O ședătóre“ localisată de I. P. și „Paza Maicii sfinte“, dramă de A. Popp.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Traian H. Pop.

„Călindarul Plugarului“
pe anul comun 1902.

A apărut și se póte procura dela *Tipografia A. Mureşianu* (Brașov) „Călindarul Plugarului“ pe anul comun 1902.—Anul X.

Acest călindar, care se estinde pe 9 cóle de tipar format 8⁰ mare cuprinde:

In *partea calendaristică*: Cronologia anului 1902; Regentul anului; Sărbătorile și alte dile schimbătóre; calculul sărbătorilor mai mari; Porturile etc. Urméză partea strict calendaristică: cele 12 lunĭ ale anului cu sfaturĭ pentru plugarĭ și semnele de timp după calendarul de 100 de anĭ.

Urméză Genealogia domnitorilor; Taxele telegramelor și postelor; Competințe de timbru și taxe; Scala timbrelor; Têrgurile din Ardeal, Bănat și Ţéra unguréscă în ordine alfabetică și apoi după lună și di; Tîrgurile din Bucovina; Mĕsurile metrice etc.

In *partea literară* se găsesc bucățĭ alese de cetit: „Cetatea dela Fântânele“; (Moțul: Teofil Frâncu); „O scrisóre dela Muselim Selo“ (poesie de G. Coșbuc); „Frumósa Irina“ (baladă de St. O. Iosif); „Raze de primăvară“ (poesie de Z. Bârsan-Veturio); „Grăuntele de grâu“ (de contele Lew Tolstoi); „Bĕtrânul clopotar“ (Idilă de primăvară, (de W. Korolenko); „Lăcomia strică omenia“ (Proverbe de Marion); „Douĕ hiene“ (fabulă, de Gavril Bodnariu); „Gâscele Ovreului“ (anecdotă, de Cărăbuș).

Partea economică: „O ramură de producțiune și avuția națională“; „Facețĭ pânză în casă“ (ambele de Dr. G. Maior); „Economia“: „Iernatul vitelor“. — Urméză diferite povețe; lectură distractivă, glume etc.

Un esemplar „Călindarul Plugarului“ costă 25 cr. (50 banĭ), plus 5 banĭ porto postal. *Vêndĕtorilor se dă rabat cuvenit.*

Călindarul are în frunte portretul lui *George Lazar*, cu biografia, (în partea literară.)

Cursul la bursa din Viena.

Din 26 Februarie n. 1902.

Renta ung. de aur 4%	120.05
Renta de corône ung. 4%	97.30
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½%	120.30
Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%.	100.80
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	120.—
Bonurĭ rurale ungare 4%	96.75
Bonurĭ rurale croate-slavone	96.—
Impr. ung. cu premii	189.—
Losurĭ pentru reg. Tisei și Seghedin	156.25
Renta de argint austr.	101.60
Renta de hârtie austr.	101.40
Renta de aur austr.	120.80
Losurĭ din 1860.	153.75
Acții de-ale Băncei austro-ungară	16.31
Acții de-ale Băncei ung. de credit	716.—
Acții de-ale Băncei austr. de credit	700.30
Napoleondorĭ	19.07
Mărcĭ imperiale germane	117.25
London vista	239.97½
Paris vista	95.45
Rente de corône austr. 4%	99.05
Note italiene	93.—

Cursul pieței Brașov.

Din 27 Februarie n. 1902.

Bancnota rom.	Cump.	18.94	Vênd.	18.98
Argint român.	„	18.80	„	18.84
Napoleond'orĭ.	„	19.—	„	19.04
Galbenĭ	„	11.34	„	11.40
Ruble Rusescĭ	„	127.—	„	128.—
Mărcĭ germane	„	58.50	„	—.—
Lire turcescĭ	„	10.72	„	—.—
Scris. fonc. Albina 5%		100.—	„	101.—

Nr 9746/901.

PUBLICAȚIUNE

privitóre la inaintarea insinuărilor din partea individilor, care-s obligațĭ a plăti taxa pentru eliberarea dela miliție.

Insinuările au sĕ se facă la subsemnatul oficiŭ de dare în decursul lunei lui Martie 1902 de cătră toțĭ acei indivizĭ. carĭ,

1) pentru tot-déuna s'au aflat de neapțĭ pentru serviciul militar și ca atarĭ s'au șters din lista de sorțĭ;

2) carĭ, cu ocasiunea ultimei asentărĭ s'au aflat de neapțĭ pentru serviciul militar;

3) carĭ, înainte de trecerea timpului lor de serviciu militar s'au dimis din causa vre-unei atarĭ vătămărĭ corporale, care pe respectivul nu-l face neapt de lucru și a cărui vatamare corporală n'a obvenit în urma îndeplinirei serviciului sĕu la miliție;

4) carĭ, în sensul art. de lege XL ex 1868, ca susținĕtor de familie a fost eliberat dela serviciul de arme și după art. de lege intrat în viéță VI ex 1889 din orĭ-ce motiv au fost eliberațĭ dela serviciul de arme;

5) toțĭ cei îndatorațĭ la serviciul de arme, carĭ înainte de espirarea timpului legal au emigrat din monarchia Austro-ungară.

Toțĭ aceștia sunt îndatorațĭ a insinua la subsemnatul oficiu de dare orășenesc, pe cólele de insinuare designate spre acest scop.

a) starea și caracterul.

b) locuința,

c) cercul de asentare, respective comuna în carea s'au dispensat de obligămêntul serviciului militar;

d) anul. dela carele va avé a-se socoti eliberarea dela obligamentul serviciului militar și

e) sĕ arete darea directă. perceptată în anul trecut după obligatul la taxă militară respective după capul de familie al acestuia, în comuna căreia aparține s'au în vre-o altă comună.

In fine acei obligațĭ la taxă de miliție, pentru carĭ taxa de miliție sunt datorĭ a-o plăti în sensul § lui 11 al art. de lege XXVII ex 1880 açeia, carĭ le dau muncă, au a însinua numele și locuința oferențiior lor de munăă.

Cei-ce negligéză așternerea însinuării descrise mai sus, se vor pedepsi în sensul § lui 20 al art. de lege XXVII 1880 cu o amendă de trei séu șése orĭ mai mare, decât taxa militară prescrisă pentru ei.

Décă dela terminul însinuării până la espirarea eliberării de taxa militară, adecă până la 1 Octomvrie a. c. se face vre-o schimbare în relațiile față de acela care dă muncă celui obligat de a plăti taxă militară, in atare cas acest din urmă — în sens. art de lege IX ex 1883 § 4 p. 3 e dator a face cunoscut acesta schimbare la aceeașĭ autoritate la carea s'a făcut prima insinuare.

Acei deobligațĭ la taxă militară carĭ afară de locul căruĭ aparțin într'alt loc nu mai sunt obligațĭ la dare, ișĭ pot face însinuările la subsemnatul oficiu de dare și verbal, cine îusĕ negligéză și acésta disposițiune a legii amintite, se va pedepsi aspru.

Brașov, 21 Februarie 1902.

Oficiul de dare orășănesc

Sz. **11333**—1901.

tlkv.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNYI KIVONAT.

A brassói kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy Bădescu Vartolomeiu. végrehajtatónak, Puchián A Aron végrehajtást szenvedő elleni 100 kor. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék (a zernesti kir. járásbiróság) területén lévő és 1-ször., a Simoni 189 sz. tjkvben foglalt 3712, 3713 hrsz. egész ingatlanra 99 kor. 2-szor., a Simoni 660 sz. tjkvben 4117 hrsz. egész fekvüre 517 kban ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1902 évi Marcius hó 19-ik napján délelött 9 órakor** a Simoni község háznál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól eladatni nem fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX t. cz. 42 § ában jelzett, árfolyammal számitott és az 1881. évi november 1-én 3333 sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Brassó, 1901 évi deczember hó 18-án.

A kir. trvszék mint tkvi hatóság.

CONVOARE

Domnii membri ai societății de împrumut și păstrare **„AURORA“** sunt învitațĭ a participa la

a XXVIII-a adunare generală ordinară

care va avea loc **Duminecă în 23 Martie 1902 la 10 óre a. m.** în localitatea institutului „Aurora“ din Năsĕud.

Pentru casul când acéstă adunare nu s'ar putea ținea din lipsa voturilor recerute, prin acésta se convócă tot-odată a doua adunare, care va avea loc în 30 Martie 1902 la órele și locul fixat, in care vor aduce hotărîrĭ valabile membriĭ presențĭ.

Ordinea dilei:

1) Raportul direcțiunei și al comisiunei censurătóre.

2) Statorirea bilanțului pro. anul 1901, distribuirea profitului, darea absolutoriului pentru anul de gestiune espirat.

3) Alegerea a doi membri în consiliul administrativ pe timp de 3 anĭ.

4) Alegerea comisiunei censurătóre pe timp de un an.

5) Propunerile consiliului administrativ și eventual alte propunerĭ insinuate în sensul statutului.

Năsăud 23 Februarie 1902.

Direcțiunea.

Nr. 439, —3.

„Gazeta Transilvaniei“ cu numĕrul à **10 fil.** se vinde la libraria **Nic. I. Ciurcu** și la **Eremias Nepoții.**